

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 10C/742/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415222301
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marián Hatala
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2019:4415222301.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky samosudcom Mgr. Mariánom Hatalom v právnej veci žalobkyň v 1. rade: Z. F., rodená T., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, štátna občianska Slovenskej republiky, trvale bytom J. XXXX/XA, U. - Q. J., v 2. rade: N. T., rodená E., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, štátna občianska Slovenskej republiky, trvale bytom W. XX, právne zastúpené: Jarabica, s.r.o. advokátska kancelária, Kutlíkova 17, Bratislava, IČO: 47 454 831 proti žalovanému: Obec Belá, Belá 32, IČO: 00 308 781, právne zastúpený: JUDr. Ing. Ivan Katona, LL.M., s.r.o., Nové Zámky, G. Czuczora 4 , IČO: 50 939 351 o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že žalobkyňa v 1. rade a žalobkyňa v 2. rade sú podielovými spoluvlastníčkami pozemku, nachádzajúceho sa v okrese Nové Zámky, v obci Belá, v katastrálnom území Belá, a to parcely registra „C“ číslo XXX/XXX o výmere 21 615 m², druh pozemku: orná pôda, vytvorenej Geometrickým plánom číslo XX/XXXX, vypracovaným dňa 04.11.2016 vyhotoviteľom AAAGEODET s.r.o. a úradne overeným dňa 21.11.2016 Okresným úradom Nové Zámky, katastrálnym odborom pod číslom XXXX/XX, ktorý tvorí súčasť rozsudku a to v spoluvlastníckych podieloch: žalobkyňa v 1. rade v podiele 15/18 a žalobkyňa v 2. rade v podiele 3/18.

II. Súd žalobkyniam v 1. rade a v 2. rade p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Žalobkyne sa svojou žalobou domáhali voči žalovanému určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v okrese Nové Zámky, obec a katastrálne územie Belá, vedenej Okresným úradom Nové Zámky, katastrálnym odborom na liste vlastníctva (ďalej aj LV) č. XXX ako parcela registra E, parcela č. XXX/XX orná pôda o výmere 28 270 m² (ďalej aj citovaná nehnuteľnosť) tak, aby vlastnícke právo žalobkyne v 1. rade bolo určené v spoluvlastníckom podiele 15/18 a žalobkyne v 2. rade v spoluvlastníckom podiele 3/18. V žalobe poukázali na skutočnosti, v zmysle ktorých citovaná nehnuteľnosť mala byť pridelená ich právnym predchodcom S. T., nar. XX.XX.XXXX a jeho manželke G., rodenej T., nar. 24.08.1907 Výmerom o vlastníctve pôdy, vydanom Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy zo dňa 15.03.1948, poukázané bolo aj na návrh pridelového plánu, ako aj Pridelovú listinu Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy zo dňa 15.03.1948. Následne v dôsledku dedenia, ale aj právneho úkonu darovania malo byť ustálené vlastnícke právo žalobkyne v 1. rade k citovanej nehnuteľnosti v podiele 15/18 a žalobkyne v 2. rade v podiele 3/18. Okresný úrad Nové Zámky, katastrálny odbor však mal poznačiť poznámku do príslušného listu vlastníctva č. XXX, podľa ktorej je narušená hodnovernosť údajov katastra, pretože parcela registra E č. XXX/XX má čiastočne predstavovať duplicitu s parcelou registra C č. XXX/X zapísanej na LV č. X, k.ú. a obec Belá, na ktorom LV má byť ako výlučný vlastníik zapísaný žalovaný, no ktorý podľa žalobkyň nemohol vlastnícke právo k citovanej nehnuteľnosti nadobudnúť zákonným spôsobom.

1.2 V priebehu sporu žalobkyne v 1. a v 2. rade požiadali o zmenu žaloby z dôvodu, že po začatí sporu si dali vypracovať geometrický plán, ktorým zamerali, v akej konkrétnej časti a rozsahu sa citovaná nehnuteľnosť prekrýva a teda predstavuje duplicitu s parcelou registra C č. XXX/X k.ú. a obec Belá, vedená na LV č. X. Výsledkom navrhovanej zmeny bolo právoplatné uznesenie Okresného súdu Nové Zámky 10C/742/2015-121 zo dňa 01.03.2017, ktorým súd pripustil zmenu žaloby, ktorou sa žalobkyne v 1. rade a v 2. rade domáhajú, aby súd určil, že žalobkyňa v 1. rade a žalobkyňa v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi pozemku nachádzajúceho sa v okrese Nové Zámky, v obci Belá, v katastrálnom území Belá, a to parcely registra „C“, číslo XXX/XXX o výmere 21 615 m², druh pozemku: orná pôda (ďalej aj sporná nehnuteľnosť), vytvorenej Geometrickým plánom číslo XX/XXXX, vypracovaným dňa 04.11.2016 vyhotoviteľom AAAGEODET s.r.o. a úradne overeným dňa 21.11.2016 Okresným úradom Nové Zámky, katastrálnym odborom pod číslom XXXX/XX, ktorý má tvoriť súčasť rozsudku a to v spoluvlastníckych podieloch: žalobkyňa v 1. rade v podiele 15/18 a žalobkyňa v 2. rade v podiele 3/18 a podľa ktorej sa ďalej domáhajú, aby žalovanému bola uložená povinnosť nahradiť žalobkyniam v 1. rade a v 2. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, žiadal ju zamietnuť v celom rozsahu. Mal za to, že v skutočnosti vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti nadobudol žalovaný zákonným spôsobom a to na základe rozhodnutia Okresného Národného výboru v Nových Zámkoch finančného odboru č.: fin.-XXX/XX/Sg zo dňa 05.04.1967, čomu malo predchádzať rozhodnutie č. XXXX/XXXX o konfiškácii majetku pôvodným majiteľom I. z roku 1959 a preto sporná nehnuteľnosť nemohla byť pridelená právnym predchodcom žalobkyň ešte v roku 1948 v spojení so zákonom č. XXX/XXXX Zb. o majetku obcí. Žalovaný ďalej poukázal aj na fakt, podľa ktorého aj spornú nehnuteľnosť mal pôvodný vlastník H. I. v roku 1942 darovať svojim trom, v tej dobe maloletým deťom a to: H. I. mladšiemu, G. I. a R. I., každému v spoluvlastníckom podiele 1/3. Podľa názoru žalovaného konfiškácia po 2. svetovej vojne sa týkala len H. I. staršieho a G. I. a R. I., pričom H. I. mladší bol opomenutý a preto sa tento nedostatok mal odstrániť až v roku 1959 rozhodnutím č. XXXX/XXXX. Napokon žalovaný mal za to, že sporná nehnuteľnosť nemohla byť riadne pridelená právnym predchodcom žalobkyň v roku 1948, pretože na základe výkazu plôch zo dňa 20.05.1955 malo dôjsť k rozparcelovaniu až v roku 1955.

3. Na pojednávanie konané v dňoch 04.12.2018 a 20.12.2018 sa strany sporu, teda žalobkyne v 1. a v 2. rade a žalovaný, prostredníctvom svojho štatutárneho zástupcu nedostavili, o odročenie pojednávania nežiadali a preto súd pojednával v ich neprítomnosti podľa § 180 C.s.p..

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením pripojených správ a dokladov, výmeru o vlastníctve pôdy, návrhu prídellového plánu, potvrdenia Daňového úradu Nitra, prídellovej listiny, rozhodnutia Štátneho notárstva v Nových Zámkoch D XXXX/XX-XX zo dňa 20.10.1992, darovacej zmluvy, výpisu z katastra nehnuteľností, osvedčení o dedičstve, výpisu z LV č. XXX k.ú. Belá, výpisu z LV č. X k.ú. Belá, oznámení Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor, návrhu na prevedenie zmeny v evidencii nehnuteľností, rozhodnutí Okresného Národného výboru v Nových Zámkoch, rozhodnutia Pozemkového úradu Nové Zámky, potvrdenia Obecného úradu Belá, protokolu o vytýčení pozemkov pridelených do náhradného užívania, nájomnej zmluvy, rozhodnutia Okresného Národného výboru v Štúrove, častí spisov Ľudového súdu Štúrovo Čd XXX/XX, XXX/XX, identifikácie parciel, grafickej identifikácie parciel, upovedomenie Poverenictva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, podaní adresovaných Okresnému súdu v Štúrove, zápisníc, geometrického plánu, listín v maďarskom jazyku a ich prekladov, poznačenie konfiškácie, výpisu z pozemnoknižnej vložky č. XXX k.ú. Belá, výkazu plôch, snímky katastrálnej mapy, návrhu na rozdelenie konfiškovanej nehnuteľnosti, pripojenej časti spisu tun. súdu 9C/108/2017 a ďalších a zistil tento skutkový a právny stav:

5.1 V pozemnoknižnej vložke č. XXX k.ú. Belá je okrem iných uvedená pod poradovým č. XXX aj parcela č. XXX/X roľa o výmere 277 231 holdov a pod poradovým číslom XXX parcela č. XXX/XX stavebná plocha o výmere 1572 holdov. V časti B) pod poradovým číslom XX až XX bolo v roku 1942 zapísané vlastnícke právo podielových spoluvlastníkov E. I. v spoluvlastníckom podiele 1/3 P. I. v spoluvlastníckom podiele 1/3 a R. I. v spoluvlastníckom podiele 1/3. Pod poradovým číslom XX je uvedený zápis zo dňa 10.08.1955 Čd. XXX, ktorého obsahom je konštatovanie, že podľa nákresu zo dňa 20.05.1955 a žiadosti ONV v Štúrove rozkuskuje sa nehnuteľnosť parcely č. XXX/X na nehnuteľnosti XXX/X roľa, XXX/X - XXX/XX stavebné plochy a tieto zapisujú sa pod AI XXX-XXX späť. Potrebné je podotknúť aj to, že v časti majetkovej podstaty ešte pred poradovým číslom I. je strojom napísaný text „konfiškované podľa

nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb. n. SNR pre účely pozemkovej reformy v celosti - v čiastke 2/3.

5.2 Žalovaný súdu predložil listiny v maďarskom jazyku, ako aj ich preklady, z ktorých bolo zistené nasledovné:

- Dňa 15.10.1942 bola vo forme notárskej zápisnice v Ostrihome notárom dr. A. S. spísaná darovacia zmluva, podľa ktorej barón E. I. daroval v rovnakom podiele svojim maloletým deťom a to barónom E. I., P. I. a R. I. nehnuteľnosti - vklad do katastra č. XXX so súpisným číslom XXX v Obci Belá: sú.č.A.I.X-X, X/ X, X/X, X-XX, XX/X, XX/X, XX-XX, XXXX/X, XX-XXX,XXX-XXX, XXX-XXX, XXX/X, XXX/X, XXX, XXX-XXX, XXX-XXX, XXX/X, XXX/X, XXX-XXX, XXX-XXX, XXX-XXX, XXX-XXX, XXX/X, XXX/X, XXX, XXX, XXX-XXX, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX-XXX, XXX/X, XXX/X, XXX, XXX/X, XXX/X, XXX/X, Z XXX-XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX-XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, +XXX/X, XXX/X, a vklad do katastra č. XXX so súpisným číslom: XX a XX/X všetky nehnuteľnosti v osobnom vlastníctve so všetkým náhradnými dielmi, príslušenstvom, vrátane všetkých stavieb. Darca obdarovaným daroval v rovnakom podiele živé a mŕtve príslušenstvo, produkty a nepozbieranú úrodu. Obdarovaní dar prijali s poďakovaním.

- Rozhodnutím Sociálnej kurately Ostrihomskej župy č. XXXX/XXXX zo dňa 15.10.1942 Sociálna kuratela prijala a schválila v mene maloletých baróna E. I., maloletej barónky P. I. a maloletého U. R. I. dňa 08.10.1942 darovaciu zmluvu uzatvorenú medzi barónom E. I. ako darcom a maloletým barón E. I., maloletej barónky P. I. a maloletého baróna R. I. a ich zákonnými dedičmi, zastúpenými prideleným zákonným zástupcom dr. Z. U. ako obdarovanými v súvislosti s nehnuteľnosťou v Belej, vkladom do katastra pod č. XXX a XXX so živým a mŕtvym majetkom, ktorá je súčasťou notárskej zápisnice. Originál darovacej zmluvy, opatrený doložkou o schválení Sociálnou kuratelou Ostrihomskej župy a prílohy k ďalšiemu konaniu boli postúpené Kráľovskému okresnému súdu v Parkane ako Katastrálnemu úradu a kópia bola zaslaná s prílohami Maďarskému kráľovskému daňovému úradu v Ostrihome.

- Ďalším prekladom bolo zistené, že listom zo dňa 25.05.1943 ministra pôdohospodárstva bolo potvrdené, že predpoklady stavené v § 3 ods. 7 zákona č. 15/1942 v súvislosti s prevodom vlastníckeho práva zo dňa 08.10.1942 medzi vlastníkom barónom E. I. a maloletými nadobúdateľmi E. I., maloletej barónky P. I. a maloletým barónom R. I. sú platné a účinné.

- Rozhodnutím Kráľovského Okresného súdu ako Katastrálneho úradu Párkány zo dňa 23.10.1942 bola predložená ministromi pôdohospodárstva so všetkými prílohami žiadosť o zápis vlastníckych práv do katastra - vklady do katastra v Obci Belá evidované pod č. XXX a XXX v prospech nadobúdateľov E. I., P. I. a R. I..

- Potvrdením Obec Belá zo dňa 06.10.1942 bolo úradne potvrdené, že barón E. I. a E. I., evidovaní na LV - vklad č. XXX a XXX je jedna a tá istá osoba.

- Rozhodnutím Katastrálneho úradu v Parkane č. XXXX/XXXX zo dňa 30.06.1943 bol na základe darovacej zmluvy zo dňa 08.10.1942 a rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva nariadený zápis prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vklad č. XXX v obci Belá: Al., v ktorom je uvedený veľký počet parcelných čísiel, vrátane č. XXX/X a nehnuteľnosti baróna E. I. z titulu darovania v prospech nadobúdateľov v podiele 1/3 maloletý barón E. I., P. I. a R. I..

5.3 Podľa identifikácie parciel zo dňa 23.08.2016 a grafickej identifikácie parciel, parcela č. XXX/XX roľa o výmere 2 ha 8270 m² katastrálne územie Belá, vedená v pozemnoknižnej vložke (PKV) č. XXX, je podľa údajov registra CKN vedená ako parcela č. XXX/X orná pôda s časťou výmery, parcela č. XXX/X orná pôda s časťou výmery, ktorého vlastníkom je Obec Belá, teda žalovaný, v prípade parcely CKN na LV č. X a žalobkyňa v 1. rade v spoluvlastníckom podiele 15/18, žalobkyňa v 2. rade v spoluvlastníckom podiele 3/18 v prípade parcely EKN na LV č. XXX.

5.4 Poverenictvo Pôdohospodárstva a pozemkovej reformy Bratislava pod č. XXXXX/XX-I/B zo dňa 21.05.1946 vydala upovedomenie o tom, že Predsedníctvo Slovenskej Národnej rady na svojom zasadnutí dňa 25.03.1946 rozhodlo na návrh Poverenictva Pôdohospodárstva a pozemkovej reformy predloženej po dohode s Poverenictvom vnútra, že H. I., nar. XX.XX.XXXX, G. I., nar. XX.XX.XXXX, maloletého R. I., nar. XX.XX.XXXX, treba považovať podľa § 1 ods. 1 písmeno b) Nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR za osoby národnosti maďarskej. Na základe tohto rozhodnutia sa Pôdohospodársky majetok považuje v rozsahu § 2 citovaného Nariadenia patriaci vlastníckym právom H. I., G. I. a R. I. za skonfiškovaný ku dňu 01.04.1945 a to bez ohľadu na to, v ktorom katastrálnom území, či v ktorej obci na celom území Slovenska sa tento majetok nachádza. Dňa 18.01.1948 Poverenictvo Pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, pracovná skupina pre pozemkovú reformu v Nových Zámkoch podaním zo dňa 13.01.1948 požiadala Okresný súd v Parkane o poznačenie konfiškácie podľa Nariadenia č. 104/45 Sb. n. SNR v znení Nariadenia č. 64/1946 Sb. n. SNR bývalého vlastníka H. I. a maloletý R. I. a to

v pozemkovej knihe kat. územia Belá vo vložke č. XX, XXX a XXX. Podľa príslušnej listiny bol zápis prevedený dňa 31.01.1948.

5.5 Výmerom o vlastníctve pôdy Povereníctva Pôdohospodárstva a pozemkovej reformy č. B-XXXXX/XX-III bývalého vlastníka H. I. a spol. k.ú. Belá prídelcu S. T. a manželka G. rodená T. zo dňa 15.03.1948 bol po postupe podľa Nariadenia 104/1945 Sb.n.SNR v znení Nariadenia č. 64/1946 Sb. n. SNR o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov Slovenského národa a na základe prídelového plánu vypracovaného miestnou Roľníckou komisiou v Belej, potvrdeného Okresnou Roľníckou komisiou v Parkane a schváleného Povereníctvom Pôdohospodárstva a pozemkovej reformy dňa 19.02.1948 pod č. B - XXXXX/XX-III pridelené S. T. a manželke G., rodená T., Belá do vlastníctva nehnuteľnosti v k.ú. Belá o celkovej výmere 14,5844 ha, ktoré v prídelovom pláne sú označené takto: vložka č. XXX, parcela č. XXX/X roľa o výmere 4,2572 ha, vložka č. XXX parcela č. XXX/XX roľa o výmere 3,3142 ha, vložka č. XXX parcela č. XXX/XX roľa o výmere 2,8270 ha, vložka č. XXX parcela č. XXX/X roľa o výmere 4,1860 ha, nehnuteľnosti boli pridelené v ideálnej časti 1/2-1/2. Označený výmer o vlastníctve pôdy označuje dátum 15.03.1948 označenie povereníka dr. A., hodnovernosť odpisu s nečitateľným podpisom a pečiatkou.

Uvedenému výmeru o vlastníctve pôdy zodpovedá aj k žalobe pripojený návrh prídelového plánu zo skonfiškovaných pôdohospodárskych majetkov bývalých vlastníkov H. I. a spol. vyhotoveného miestnou roľníckou komisiou v Belej 5.11.1947, preskúmaného a potvrdeného Okresnou Roľníckou komisiou Parkan dňa 05.11.1947 a v konečnom dôsledku preskúmaného a schváleného Povereníctvom Pôdohospodárstva a pozemkovej reformy. V tejto súvislosti boli k žalobe pripojené aj ďalšie tri listinné doklady, a to grafický plán, potvrdenie Daňového úradu Nitra a prídelová listina Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy Bratislava. Daňový úrad Nitra potvrdil v liste zo dňa 08.10.2015, že už zosnulý S. T. a manželka G. nemajú v evidencii prídelcov v druhej pozemkovej reformy žiadny záznam o ťarche na nehnuteľnosti v k.ú. K. Belá. Povereníctvo Pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave pod č. XXXXX/XX-II/B zo dňa 15.03.1948 vydalo prídelovú listinu pre k.ú. Belá a to prídelom skonfiškovaného poľnohospodárskeho majetku podľa § 7 Nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR v znení Nariadenia 64/1946 Sb. n. SNR a to prídelcom uvedeným v článku 3 tejto prídelovej listiny. Jednalo sa o prídelcov S. T. a manželka G. rodená T., Belá 1/2-1/2 a prídel bol označený pod č. XX ako roľnícky nediel, roľa o výmere 14,5844 ha.

5.6 Rozhodnutím Okresného Národného výboru v Štúrove, odboru pôdohospodárstva Rady ONV č. Pôd.XXXX/XXXX zo dňa 21.09.1959 bolo doplnené upovedomenie PPPR v Bratislave zo dňa 21.05.1946 č. XXXXX/XX-I/B o konfiškácii pôdohospodárskeho majetku H., G. a maloletého R. I., nachádzajúceho sa na území Obce Belá vo vložke č. XXX A.X.X. aj parcela č. XXX/X v celosti na mene vyššie uvedených zapísané. Dňa 20.10.1959 bol Ľudovému súdu Štúrovo doručený návrh Československého štátu v zastúpení odbor pôdohospodárstva ONV v Štúrove o vklad vlastníckeho práva na vložku č. XXX Belá. Vec bola vedená pod spisovou značkou čd. XXX/XX, pričom uznesením Ľudovému súdu Štúrovo zo dňa 07.09.1959 boli povelené vo vložke č. XXX k.ú. Belá tieto zápisy. Vo vložke č. XXX na nehnuteľnosti parcely č. XXX/X písané na mene H., G. a R. I. sa vkladá vlastnícke právo Československému štátu v správe odboru pôdohospodárstva ONV. Dňa 10.08.1955 bol Ľudovému súdu Štúrovo doručený pozemnoknižný návrh pôdohospodárskeho odboru rady ONV v Štúrove o rozdelenie konfiškovanej nehnuteľnosti, ktorá sa nachádzala v pozemnoknižnej vložke č. XXX k.ú. U. parcela č. XXX/X. Vec bola vedená pod spisovou značkou XXX/XX a pozemnoknižnému návrhu bolo vyhovené dňa 11.08.1955 podľa návrhu. Samotný návrh obsahoval žiadosť o povolenie zápisu v pozemkovej knihe podľa geometrického plánu, podľa ktorého došlo k zlúčeniu parciel XXX/X, XXX/X - XXX/XX tak, že parcela č. XXX/X roľa mala výmeru 27 ha 72 árov 31 m² a ďalšie parcely č. XXX/X-XXX/XX mali výmeru označenú v citovanom pozemnoknižnom návrhu. Napokon ONV v Nových Zámkoch finančný odbor pod č. fin. - XXX/XX/Sg. zo dňa 05.04.1967 rozhodol, že nehnuteľný majetok zapísaný vo vložke č. XXX, k.ú. Obce Belá, vedený pod parc. číslom XXX/X roľa o výmere 27 ha 72 árov a 31 m² vlastníckym právom patriaci Československému štátu v správe Odboru Pôdohospodárstva rady ONV v Štúrove v celosti prevádza sa v zmysle citovanej vyhlášky do správy Miestneho Národného výboru v Belej dňom 01.04.1967.

5.7 Právoplatným rozhodnutím Štátneho notárska v Nových Zámkoch D zo dňa 20.10.1992 vo veci dedičstva po S. T., nar. X.X.XXXX, zomrelý XX.XX.XXXX Štátne notárstvo vyporiadalo a prikázalo majetok poručiteľa tak, že poľnohospodársku nehnuteľnosť v k.ú. Obce Belá, zapísanú v bývalej pozemkovej knihe vo vložke č. XXX parcela č. XXX/XX roľa o výmere 2 ha 82 árov 70 m² nadobudli do

podielového spoluvlastníctva Ing. J. T., nar. XX.XX.XXXX v pomere 6/18 k celku a A. T., nar. XX.XX.XXXX v pomere 3/18 k celku. K žalobe bol pripojená aj darovacia zmluva zo dňa 25.06.1993, podľa ktorej daryňa G. T., rodená T., nar. 24.08.1907 darovala obdarovanému Ing. J. T., nar. XX.XX.XXXX, okrem iného aj parcelu č. XXX/XX orná pôda o výmere 28 270 m², vedenú na LV č. XXX, k.ú. Belá v ideálnej čiastke 1. Vklad bol povolený dňa 30.06.1993 pod č. V XXX/XXXX. Z čiastočného LV č. XXX k.ú. Belá, Obec Belá zo dňa 25.05.1993 vyplýva, že parcela č. XXX/XX orná pôda o výmere 2 8272 m² bola v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov S. T. a G. T., rodenej T.. K žalobe boli pripojené aj osvedčenia o dedičstve, LV č. XXX a X k.ú. Belá, ako aj rozhodnutie Okresného Národného výboru v Nových Zámkoch a rozhodnutie Pozemkového úradu Nové Zámky. Osvedčením o dedičstve JUDr. T. U., súdnej komisárky so sídlom v Pezinku XXD/XXXX/XXXX-XXX, D.. XXX/XXXX zo dňa 29.01.2008 v dedičskej veci po nebohom Ing. J. T., nar. XX.XX.XXXX zomrelý XX.XX.XXXX, naposledy bytom Bratislava žalobkyňa v 1. rade nadobudla do vlastníctva nehnuteľnosť v k.ú. a obci Belá, vedenú na LV č. XXX, parcela č. XXX/XX orná pôda o výmere 28 270 m² v spoluvlastníckom podiele 15/18. Osvedčením o dedičstve JUDr. P. R., notársky so sídlom v Nových Zámkoch 8D XXX/XXXX-XX D.. XX/XXXX zo dňa 11.05.2012 v dedičskej veci po nebohom A. T., nar. XX.XX.XXXX, zomrelý XX.XX.XXXX nadobudla do vlastníctva nehnuteľnosť v k.ú. a obci Belá vedenú na LV č. XXX, parcela č. XXX/XX orná pôda o výmere 28 270 m² žalobkyňa v 2. rade v spoluvlastníckom podiele 3/18. Podľa LV č. XXX, k.ú. a obec Belá zo dňa 26.11.2015 parcela registra E, evidovaná na mape určeného operátu č. XXX/XX Orná pôda o výmere 28 270 m² sa nachádzala v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne v 1. rade v podiele 15/18 a žalobkyne v 2. rade v podiele 3/18. Označené LV obsahuje aj poznámku, v zmysle ktorej podľa § 70 ods. 1 hodnovernosť údajov o právach k nehnuteľnostiam je narušená, nakoľko vlastnícke práva sú evidované na LV X. Podľa LV č. X k.ú. a obec Belá zo dňa 26.11.2015 parcela registra C, evidovaná na katastrálnej mape č. XXX/X Orná pôda o výmere 240 753 m² je vo výlučnom vlastníctve žalovaného, teda Obce Belá. Aj tento LV obsahuje poznámku o tom, že podľa § 70 ods. 1 Katastrálneho zákona je hodnovernosť údajov o právach k nehnuteľnosti parcely č. XXX/X registra C narušená, nakoľko je evidované vlastnícke právo k parcele č. XXX/X registra E na LV č. XXX. Miestny národný výbor v Belej listom zo dňa 17.02.1972 požiadal Stredisko geodézie Nové Zámky o prevedenie zmeny v evidencii nehnuteľností pre obec Belá u parcely č. XXX/X o výmere 26 ha 60 árov 74 m² a parcely č. XXX/XX o výmere 1 488 m², aby toto bolo prevedené do vlastníctva Československého štátu správy MNV Belej a to na základe rozhodnutia finančného odboru ONV v Nových Zámkoch č. XXX/XX/Sg zo dňa 05.04.1967. Rozhodnutím ONV v Nových Zámkoch č. fin. - XXX/XX/Sg zo dňa 05.04.1967 bol nehnuteľný majetok zapísaný vo vložke č. XXX k.ú. Belá, vedený pod parcelným číslom XXX/X roľa o výmere 27 ha 72 árov 31 m² vlastníckym právom patriaci Československému štátu v správu odboru pôdohospodárstva Rady ONV v Štúrove v celosti bol prevedený do správy MNV v Belej v celosti dňom 01.04.1967. K žalobe boli pripojené aj ďalšie listinné dôkazy a to rozhodnutie Pozemkového úradu Nové Zámky, potvrdenie Obecného úradu Belá, protokolu o vytýčení pozemkov pridelených do náhradného užívania ako aj nájomná zmluva. Rozhodnutím Pozemkového úradu Nové Zámky č. XXXX/XX zo dňa 16.12.1992 o vykonaní urýchleného usporiadania vlastníckych a užívacích pomerov k pozemkom na čas do schválenia pozemkových úprav (dočasné usporiadanie) bolo schválené urýchlené usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov k pozemkom nachádzajúcim sa v k.ú. Belá v hospodárskom obvode Poľnohospodárskeho podniku PD Ľubá, ktoré sa vykonalo podľa priloženého zjednodušeného, rozdeľovacieho plánu projektovej dokumentácie „zjednodušené a zrýchlené pozemkové úpravy PD Ľubá“. Obecný úrad v Belej potvrdením zo dňa 16.02.1993 uviedol, že vyššie citované rozhodnutie Pozemkového úradu bolo zverejnené spôsobom v mieste obvyklým a vyvesené na úradnej tabuli k nahliadnutiu pre účastníkov konania po dobu 15 dní. Protokol o vytýčení pozemkov pridelených do náhradného užívania vypracovaný v rámci zjednodušených a zrýchlených pozemkových úprav obsahuje konštatovanie, že dňa 02.10.1992 boli zamerané a vytýčené aj nasledovné náhradné pozemky. Parcela č. XXX/X o výmere 774289 m² orná pôda, ktorá bola pridelená do náhradného užívania H. X. vo výmere 120 000 m², R. U. v rozsahu 120 465 m² a G. T. vo výmere 139 267 m². Napokon žalobkyňa v 1. rade ako prenajímateľ uzatvorila dňa 7.7.2014 s nájomcom A-Agro s.r.o. Belá 165 nájomnú zmluvu, ktorej predmetom bol prenájom poľnohospodárskej pôdy a to parcely č. XXX/XX orná pôda o výmere 2 8 270 m² v podiele 15/18 zapísané v registri EKN na LV č. XXX obec a k.ú. Belá pri celkovej výmere prenajímateľ poľnohospodárskej pôdy 23 558 m². Nájomná zmluva bola uzatvorená od 01.11.2014 do 30.09.2017.

5.8 Listom zo dňa 06.10.2014 Okresný úrad Nové Zámky katastrálny odbor oznámil, že parcela č. XXX/X bola pôvodne evidovaná v pozemnoknižnej vložke č. XXX k.ú. Belá vo vlastníctve H. I., G. I. a R. I., ktorých majetok bol skonfiškovaný podľa Nariadenia XXX/XXXX Sb. n. SNR v znení nariadenia č.

64/1946 Sb. n. SNR. Parcela č. XXX/X bola zapísaná v pôvodnej pozemnoknižnej vložke č. XXX vo vlastníctve Československého štátu v správe Pôdohospodárskej rady ONV v Štúrove, podľa návrhu Odboru Pôdohospodárskej rady ONV v Štúrove. Z PKV č. XXX parcela č. XXX/X bola na základe rozhodnutia ONV finančný odbor zo dňa 05.04.1967 zapísaná do LV č. X v prospech Československého štátu - MNV Belá v celosti. Vlastnícke právo k uvedenej parcele zostáva nezmenené. Ďalším listom zo dňa 24.08.2016 Okresný úrad NZ, katastrálny odbor oznámil, že pozemok označený vo Výmere o vlastníctve pôdy Povereníctva Pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave B - XXXXX/XX-X zo dňa 15.03.1948 ako parcela č. XXX/XX - roľa s výmerou 28 270 m² (v citovanom výmere o prídele do vlastníctva je označený chybné ako parcela č. XXX/XX), ktorý nadobudli do vlastníctva S. T. a jeho manželka G., rodená T. v k.ú. Belá, bol podľa návrhu prídelového plánu vytvorený z pozemkov zapísaných v PKV č. XXX ako parcely č. XXX/X, XXX/X, XXX a XXX. Tieto pozemky boli evidované vo vlastníctve H. I. v podiele 1/3, G. I. v podiele 1/3 a R. I. v podiele 1/3. V PKV č. XXX bola vyznačená konfiškácia nehnuteľného majetku podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb. n. SNR pre účely pozemkovej reformy v podiele 2/3, ktorý zápis bol v roku 1948 pod Čd. XX/XXXX v citovanej PKV zrušený. V roku 1959 zápisom pod Čd. XXX/XXXX bolo na základe návrhu odboru Pôdohospodárskej rady ONV v Štúrove odňaté vlastnícke právo I. k nehnuteľnostiam v PKV č. XXX, teda aj pozemnoknižným parceliam č. XXX/X, XXX/X, XXX a XXX a zapísané bolo v prospech Československého štátu v správe odboru Pôdohospodárskej rady ONV v Štúrove v podiele 2/3, ktorý bol následne zmenený na podiel 1/1. Výmer o vlastníctve pôdy Povereníctva Pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave B - XXXXX/XX-X zo dňa 15.03.1948 nebol v PKV č. XXX zapísaný a navrhovaný prídelový plán nebol zakreslený v súvisiacej pozemkovej mape pozemkového katastra. V roku 1967 bolo na zápis do operátu bývalej evidencie nehnuteľností doručené rozhodnutie ONV v Nových Zámkoch fin. - XXX/XX/Sg zo dňa 05.04.1967, podľa ktorého nehnuteľný majetok PKV č. XXX ako parcela č. XXX/X roľa o výmere 277 231 m² patriacich Československému štátu v správu odboru Pôdohospodárskej rady ONV v Štúrove v celosti bol, v zmysle vyhlášky Ministerstva financií č. 104/1966 Zb. prevedený do správy MNV v Belej v celosti. V roku 1972 bola na zápis do Evidencie nehnuteľností doručená žiadosť MNV v Belej č. XX/XXXX zo dňa 17.02.1972 o zápis vlastníctva k parcele č. XXX/X, keď citovanej pôvodnej parcele zodpovedal v stave EN blok parciel č. XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/X spolu s výmerou 276 397 m². Parcela č. XXX/X bola v roku 1972 zapísaná do vlastníctva Československého štátu v správe MNV Belá do LV č. X v podiele 1/1. V súčasnosti je parcela č. XXX/X evidovaná ako parcela registra C orná pôda s výmerou 240 753 m² vo vlastníctve obce Belá v podiele 1/1, pričom uvedený vlastník bol na LV č. X zapísaný na základe zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. Okresný úrad NZ, katastrálny odbor sa ďalej vyjadril k zápisu záložnej zmluvy, darovacej zmluvy zo dňa 25.06.1993 uzatvorenej medzi G. T. ako daryňou a Ing. J. T. ako obdarovaným a napokon sa vyjadrenie týkalo aj zápisu rozhodnutia Štátneho notárstva v NZ D po S. T., pri ktorom rozhodnutí Okresný úrad NZ, katastrálny odbor poukázal na chybu v písaní, pretože namiesto správnej parcely č. XXX/XX bola uvedená parcela č. XXX/XX. Okresný úrad NZ, katastrálny odbor potvrdil zápis aj osvedčení o dedičstve a to XXDXXX/XX po Ing. J. T. a XDXXX/XXXX po A. T.. Pri zápise osvedčenia o dedičstve XXDXXX/XX po Ing. J. T. bolo zistené, že pôvodná parcela č. XXX/XX zapísaná pôvodne vo výmere a zobrazená v návrhu prídelového plánu a v katastri evidovaná ako parcela registra E č. XXX/XX na LV č. XXX sa v platnej katastrálnej mape prekrýva s časťou parcely registra C č. XXX/X evidovanej na LV č. X a s časťou parcely registra C č. XXX/X, ktorá nie je evidovaná na LV. V prípade vlastníctva časti parcely registra E č. XXX/XX na LV č. XXX, ktorá je totožná s časťou parcely registra C č. XXX/X na LV č. X išlo teda v katastri o duplicitne evidované vlastnícke právo k tomu istému pozemku, resp. jeho časti. Uvedené sa premietlo do poznámok vyznačených na LV č. XXX a LV č. X k.ú. a obec Belá. V tejto súvislosti si súd zabezpečil výpis LV č. XXX a LV č. X k.ú. a obec Belá, ktoré oba listy vlastníctva obsahujú obmedzovaciu poznámku. Pri LV č. XXX je uvedené, že hodnovernosť údajov katastra o práve k časti parcely registra E č. XXX/XX je spochybnená z dôvodu duplicitne evidovaného vlastníckeho práva v registri C - k časti parcely č. XXX/X v LV č. X. V LV č. X je obmedzujúca poznámka, ktorej obsahom je konštatovanie, že hodnovernosť údajov katastra o právach vlastníka k nehnuteľnosti k parcele CKN č. XXX/X je spochybnená záložnou zmluvou V XXX/XX na základe výmeru o vlastníctve pôdy č. B-XXXXX/XX-III vydaného Povereníctvom Pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave.

5.9 Žalobkyne predložili súdu zápisnicu zo dňa 01.07.1947, napísanú v Obci Belá pri príležitosti odovzdania prídelov do držby a úžitku utvorených z majetku bývalého vlastníka H. I. a spol. v k.ú. Belá. Zástupcovia pracovnej skupiny pre pozemkovú reformu v NZ dňom 01.07.1947 odovzdali podpísaným prídelníkom navrhované nehnuteľnosti z vyššie uvedeného majetku do držby a užívania a to s platnosťou

od 01.10.1945. Podpísaný prídelci vlastnoručnom podpisom potvrdili, že im prídel na mieste samom bol odovzdaný a že sú im hranice prídelov ako sú uvedené v návrhu prídelového plánu vyznačené v grafickom pláne a tiež uvedené v zápisnici o výbere uchádzačov zo dňa 30.06. až 01.07.1947 známe. Prídelci boli upozornení, že sú povinní na pridelenom majetku hospodáriť so starostlivosťou riadneho hospodára. Zápisnica obsahuje množstvo vlastnoručných, no takmer nečitateľných podpisov.

5.10 Na Okresom súde Nové Zámky pod spisovou značkou 9C/108/2017 prebieha spor na základe žaloby žalobcu H. T., nar. XXXX, bytom T., T. XX proti žalovanému obec Belá, keď predmetom sporu je určenie vlastníctva k nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v obci Belá, k.ú. Belá, zapísanej na LV č. XXX ako parcela č. XXX/X orná pôda o výmere 28 270 m², ku ktorej žalobca navrhuje, aby bol určený za výlučného vlastníka. Uvedená vec doteraz nie je právoplatne skončená (pripojená časť spisu tun. súdu 9C/108/2017).

5.11 Geometrickým plánom číslo XX/XXXX, vypracovaným dňa 04.11.2016 vyhotoviteľom AAAGEODET s.r.o. a úradne overeným dňa 21.11.2016 Okresným úradom Nové Zámky, katastrálnym odborom pod číslom XXXX/XX boli z nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území a obec Belá, vedenej na LV č. X parcela registra CKN, parcela č. XXX/X orná pôda o výmere 240 753 m² zamerané a novovytvorené tri parcely a to: parcela č. XXX/X orná pôda o výmere 200 101 m², parcela č. XXX/XXX orná pôda o výmere 19 037 m² a parcela č. XXX/XXX orná pôda o výmere 21 615 m², keď pri poslednej, novovytvorenej parcele č. XXX/XXX sa konštatuje aj duplicitné vlastníctvo v prospech žalobkyň v 1. rade a v 2. rade na jednej strane a žalovaného na druhej strane.

6. Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej aj C.s.p.) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 137 písm. d) C.s.p. žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

7.1 Úplne nová koncepcia je zakotvená v § 137 písmená c) a d) C.s.p., kde sa rozlišuje klasická určovacia žaloba podľa písm. c) (napr. o určenie vlastníckeho práva alebo určenie, že určitá vec patrí do dedičstva, a pod.) a žaloba o určení právnej skutočnosti (napr. určenie neplatnosti zmluvy) podľa písmena d). Písmeno c) komentovaného ustanovenia vychádza z doterajšieho ustanovenia § 80 písm. c) O.s.p., no s obmedzením, podľa ktorého naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

Ustanovenie § 137 písm. c) C.s.p. umožňuje, aby sa žalobca domáhal určenia:

- či tu právny vzťah alebo právo je alebo
- či tu právny vzťah alebo právo nie je.

Žalobou možno uplatniť pozitívne alebo negatívne určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je. Žalobcu však zaťažuje dôkazové bremeno, spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určení právneho vzťahu alebo práva, v čase rozhodovania súdu, má naliehavý právny záujem. Tento bude spravidla daný v prípade, keď sa nemožno domáhať priamo plnenia a ak právne postavenie žalobcu by bez takéhoto určenia bolo neisté. Existencia naliehavého právneho záujmu je nezriedka mimoriadne zložitou nielen skutkovou, ale aj právnou otázkou, ktorej vyriešenie sa vždy odvíja od obsahu hmotnoprávnej úpravy. V prvom rade je pre existenciu naliehavého právneho záujmu nevyhnutné, aby rozhodnutie súdu bolo spôsobilé ovplyvniť právne postavenie žalobcu alebo toto postavenie aspoň ustáliť. Pokiaľ súdne rozhodnutie (výrok) priamo či nepriamo, pozitívne či negatívne žiadnym spôsobom neovplyvní právne postavenie žalobcu, pre takéto určenie nie je daný naliehavý právny záujem. Ako už bolo uvedené, naliehavý právny záujem nebude daný ani vtedy, ak už bolo právo žalobcu porušené a žalobca má možnosť domáhať sa priamo ochrany porušenia práv žalobou na plnenie.

7.2 Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle §80 písm. c/ O.s.p (§ 137 písm c) C.s.p.), musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné(ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972).

Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996).

Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši, t.j. odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 6. decembra 2012, sp. zn. 5 Cdo 31/2011).

Ak všeobecné sudy postupujú tak, že rozhodnú o vecnej opodstatnenosti určovacej žaloby bez toho, aby dospeli k záveru o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu, porušia tým základné právo na súdnu ochranu ďalšieho účastníka konania (uznesenie Ústavného súdu SR zo 6. 10. 2017, sp. zn. II. ÚS 590/2017).

Žaloba o určenie vlastníckeho práva, predstavujúca jeden z právnych prostriedkov ochrany vlastníka, má svoj základ v ustanovení § 80 písm. c) O.s.p. (§ 137 písm. c) C.s.p.), podľa ktorého návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Základným procesným predpokladom úspešnosti takejto žaloby je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Naliehavý právny záujem na určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, je daný najmä tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu, alebo kde by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým. Žaloba domáhajúca sa určenia podľa § 80 písm. c) O.s.p. (§ 137 písm. c) C.s.p.) nemôže byť spravidla opodstatnená tam, kde možno žalovať o splnenie . Aj v prípade, keď možno žalovať o splnenie povinnosti, môže byť naliehavý právny záujem na určení daný vtedy, ak sa tým vytvorí pevný právny základ pre právne vzťahy medzi účastníkmi a predíde sa tak prípadným ďalším žalobám o plnenie alebo ak žaloba o splnenie povinnosti nerieši alebo nemôže riešiť celý obsah alebo dosah sporného právneho vzťahu alebo práva. Ak sa žalobca domáha určenia, že je vlastníkom nehnuteľnosti, pri ktorej je v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník niekto iný, má (vo vzťahu k tejto osobe) nepochybne naliehavý právny záujem na požadovanom určení. S prihliadnutím na význam zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností a jeho právnym účinkom, ktorými sú hodnovernosť a záväznosť údajov katastra v zmysle § 70 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej len "katastrálny zákon") je odôvodnený záver, že právne postavenie žalobcu je za tejto situácie neisté a že bez požadovaného určenia by jeho právo mohlo byť ohrozené. Pretože súdne rozhodnutie o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je podkladom na vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností (§ 34 ods. 1 katastrálneho zákona), je žaloba o určenie vlastníckeho práva spôsobilým právnym prostriedkom na odstránenie neistoty o skutočných právnych vzťahoch medzi účastníkmi (rozsudok Najvyššieho súdu SR 4 Cdo 96/2008 zo dňa 28.10.2009).

8. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia č. 4/1945 Sb. n. SNR o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa (účinný od 01.03.1945) s okamžitou platnosťou a bez náhrady konfiškujú sa pre účely pozemkovej reformy pôdohospodársky majetok na území Slovenska, ktorý je vo vlastníctve

- a) osôb nemeckej národnosti,
- b) osôb maďarskej národnosti, ktoré 1. novembra 1938 nemali československú štátnu príslušnosť,
- c) osôb maďarskej národnosti, pokiaľ prevyšuje výmeru 50 ha,
- d) zradcov a nepriateľov slovenského národa akejkoľvek národnosti.

Podľa § 1 ods. 2 nariadenia č. 4/1945 Sb. n. SNR podľa ods. 1 sa nekonfiškujú pôdohospodársky majetok tých osôb nemeckej národnosti [písm. a)], ktoré sa činne zúčastnili na protifašistickom boji, pokiaľ ich pôdohospodársky majetok neprevyšuje výmeru 50 ha pôdy vôbec.

Podľa § 1 ods. 3 nariadenia č. 4/1945 Sb. n. SNR o tom, ktoré osoby treba považovať za osoby nemeckej či maďarskej národnosti [ods. 1 písm. a), b), c)], za zradcov a nepriateľov slovenského národa [ods. 1 písm. d)], ako aj o tom, či možno pripustiť výnimku podľa ods. 2, rozhodne Predsedníctvo Slovenskej národnej rady na návrh Povereníctva Slovenskej národnej rady pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu, podaný v dohode s Povereníctvom Slovenskej národnej rady pre veci vnútorné.

Podľa § 1 ods. 4 nariadenia č. 4/1945 Sb. n. SNR rozhodnutím Predsedníctva Slovenskej národnej rady podľa ods. 3 považuje sa majetok takejto osoby za skonfiškovaný podľa ods. 1 dňom účinnosti tohto nariadenia. Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný a sťažnosť na Najvyšší správny súd sa vylučuje.

Podľa § 1 ods. 1 nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR o konfiškovaní a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa (ďalej aj nariadenie) v znení od 01.03.1945 do 27.5.1946 s okamžitou platnosťou a bez náhrady konfiškujú sa pre účely pozemkovej reformy pôdohospodársky majetok na území Slovenska, ktorý je vo vlastníctve: a) osôb nemeckej národnosti, b) osôb maďarskej národnosti, ktoré 1. novembra 1938 nemali československú štátnu príslušnosť, c) osôb maďarskej národnosti, pokiaľ prevyšuje výmeru 50 ha, d) zradcov a nepriateľov slovenského národa akejkoľvek národnosti, e) účastinných a iných spoločností a právnických osôb, v ktorých kapitálovú alebo majetkovú účasť ku dňu 1. marca 1945 prevažne vlastnili alebo mali v držbe osoby nemeckej alebo maďarskej národnosti, pokiaľ tieto osoby nepreukážu, že sa činne zúčastnili na protifašistickom boji, alebo osoby, ktoré spadajú pod ustanovenie ods. 5, f) účastinných a iných spoločností a právnických osôb, ktorých správa zámerne a aktívne slúžila nepriateľskému vedeniu vojny alebo fašistickým a nacistickým účelom. Výnimky z tohto ustanovenia povoľuje Predsedníctvo Slovenskej národnej rady.

Podľa § 1 ods. 2 nariadenia v znení od 01.03.1945 do 27.5.1946 konfiškácii podliehajú aj podiely na pôdohospodárskom majetku (§ 2), ktorých vlastníckmi sú osoby uvedené v ods. 1.

Podľa § 1 ods. 3 nariadenia v znení od 01.03.1945 do 27.5.1946 nekonfiškujú sa podľa ods. 1 pôdohospodársky majetok tých osôb nemeckej národnosti, ktoré sa činne zúčastnili na protifašistickom boji, pokiaľ ich pôdohospodársky majetok neprevyšuje výmeru 50 ha pôdy vôbec.

Podľa § 1 ods. 4 nariadenia v znení od 01.03.1945 do 27.5.1946 pre posúdenie príslušnosti k nemeckej alebo maďarskej národnosti je rozhodujúcim najmä jazyk užívaný v rodinnom styku, alebo príslušnosť k maďarskej alebo nemeckej politickej strane po 29. septembri 1938, alebo priznanie národnosti pri niektorom sčítaní ľudu po roku 1929.

Podľa § 1 ods. 5 nariadenia v znení od 01.03.1945 do 27.5.1946 za zradcov a nepriateľov slovenského národa treba pokladať osoby, ktoré sa považujú za osoby štátne nespoľahlivé podľa § 4 nariadenia č. 50/1945 Sb. n. SNR.

Podľa § 1 ods. 6 nariadenia v znení od 01.03.1945 do 27.5.1946 o tom, ktoré osoby treba považovať za osoby nemeckej či maďarskej národnosti (ods. 4) alebo za zradcov a nepriateľov slovenského národa (ods. 5), o tom, či účastinné a iné spoločnosti a právnické osoby spadajú pod ustanovenie ods. 1 písm. e) alebo f), ako aj o tom, či možno pripustiť výnimku podľa ods. 3, rozhodne Predsedníctvo Slovenskej národnej rady na návrh Povereníctva Slovenskej národnej rady pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu, podaný v dohode s Povereníctvom Slovenskej národnej rady pre veci vnútorné.

Podľa § 1 ods. 7 nariadenia v znení od 01.03.1945 do 27.5.1946 rozhodnutím Predsedníctva Slovenskej národnej rady podľa ods. 6 považuje sa majetok takejto osoby za skonfiškovaný podľa ods. 1 alebo 2 dňom účinnosti tohto nariadenia. Proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť na Najvyšší správny súd sa nepripúšťa.

Podľa § 1 ods. 7 nariadenia v znení od 28.5.1946 o tom, ktoré osoby treba považovať za osoby nemeckej či maďarskej národnosti (ods. 5) alebo za zradcov alebo nepriateľov slovenského a českého národa a Československej republiky (ods. 6), o tom, či účastinné a iné spoločnosti a právnické osoby spadajú pod ustanovenia ods. 1 písm. d) alebo e), ako aj o tom, či možno pripustiť výnimky podľa ods. 3 alebo 4, rozhodne najneskôr do konca roku 1946 konfiškačná komisia (ďalej aj Komisia).

Stálymi členmi Komisie sú: predseda, ktorého menuje Sbor povereníkov na návrh povereníka pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu, dvaja zástupcovia Povereníctva pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu a dvaja zástupcovia Povereníctva pre veci vnútorné. Ďalšími členmi Komisie v jednotlivých okresoch sú: všetci členovia rady príslušného okresného národného výboru (správnej komisie), po jednom zástupcovi Jednotného sväzu slovenských roľníkov, Sväzu slovenských partizánov,

Sväzu vojakov Slovenského národného povstania, Sväzu protifašistických väzňov, Sväzu zahraničných vojakov a okresnej roľníckej komisie. Zástupcu organizácií, uvedených v predošlej vete, vysiela príslušná okresná odbočka, ak takej niet, príslušné ústredie. Komisia rozhoduje v sídle okresného národného výboru, v obvode ktorého sa nachádza konfiškácii podliehajúci majetok. Predseda zvoláva Komisiu podľa potreby. Komisia je uznášania schopná za prítomnosti nadpolovičnej väčšiny členov a rozhoduje väčšinou hlasov prítomných. Predseda nehlasuje, len pri rovnosti hlasov rozhoduje. Ak o tej istej osobe rozhodne Komisia v rozličných okresoch rozdielne, o konfiškácii rozhodne s konečnou platnosťou Sbor povereníkov (§ 1 ods. 8 nariadenia v znení od 28.5.1946).

Podľa § 1 ods. 10 nariadenia v znení od 28.5.1946 rozhodnutím Komisie (ods. 7) alebo Sboru povereníkov (ods. 8 posledná veta) považuje sa majetok takejto osoby za konfiškovaný podľa ods. 1, 2 alebo 3 dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť na Najvyšší správny súd sa nepripúšťa.

Podľa § 26 ods. 1 nariadenia v znení od 01.03.1945 nariadenie Predsedníctva Slovenskej národnej rady č. 4/1945 Sb.n. SNR sa zrušuje.

Podľa § 72 ods. 2 vládneho nariadenia č. 8/1928 Zb. rozhodnutie je vydané, pokiaľ v správnych predpisoch nie je ustanovené inak, doručením jeho písomného vyhotovenia, a ak bolo vyhlásené ústne v prítomnosti strán, ústnym vyhlásením.

Podľa § 68 ods. 3 vládneho nariadenia č. 8/1928 Sb. o konaniach vo veciach patriacich do pôsobnosti politických úradov (správne konanie) v písomnom rozhodnutí má byť označený úrad, ktorý ich vydáva, uvedený dátum a pripojený podpis úradného orgánu k tomu oprávneného.

9. Vecnú správnosť výmeru a jeho súlad s vtedy platnými predpismi nie je možné v súčasnosti preskúmať a takýto správny akt treba považovať za právny akt bezchybný, z ktorého musí súd v zmysle § 135 ods. 2 O.s.p. (§ 186 ods. 1 C.s.p.) vychádzať. Za nulitný akt možno považovať taký akt, ktorý bol vydaný nepríslušným orgánom štátnej správy, teda nad rámec právomoci toho-ktorého orgánu. K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozsudku 4 Cdo 123/2003, ktorý bol uverejnený v časopise Zo súdnej praxe pod č. 44/2004, v ktorom vyslovil názor, že výmery a pridelové listiny, ako verejné listiny, boli a aj sú v súčasnosti dokladmi o vlastníctve pridelcov k prideleným nehnuteľnostiam a sú vkladuschopnými listinami, že mimo rámec správneho súdnictva všeobecný súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť správneho aktu, že ho môže preskúmať len so zreteľom na to, či ide akt nulitný(ničotný), ako i to, že nulitným aktom je správny akt vydaný tzv. absolútne vecne nepríslušným správnym orgánom. Ten istý záver zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky tiež v rozsudku 5 Cdo 110/2000, ktorý bol uverejnený v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/2001, ako aj v rozsudku 2 Cdo 337/2006 z 27. novembra 2007, obdobne aj v uznesení 4 SŽ 88/1995, ktoré bolo uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 65/1995, v uznesení 4 SŽ 34/1997, ktoré bolo uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 77/1998 a napokon v rozsudkoch 5 Cdo 201/2012 zo dňa 11.2.2014 , 5 Cdo 198/2008 zo dňa 17.6.2009 a 3 Cdo 45/2008 zo dňa 26.5.2009.

Skutočnosť, že výmer o vlastníctve pôdy obsahuje pečaťku „koncept“, neodôvodňuje záver, že táto listina nie je verejnou listinou, ktorá by bola považovaná za rozhodnutie, ktoré by právoplatne konštituovalo alebo osvedčovalo právny stav v nej uvedený. Nesprávny je aj záver o tom, že výmer o vlastníctve pôdy nemôže byť perfektnou verejnou listinou z dôvodu, že neobsahuje odtlačok úradnej pečiatky Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave. Pokiaľ právny poriadok platný v dobe vydania výmeru vyžadoval pre platnosť rozhodnutia podpis úradného orgánu k tomu oprávneného (bez odtlačku úradnej pečiatky), nie je možné z dôvodu, že výmer takýto odtlačok pečiatky neobsahoval, takéto rozhodnutie považovať sa neperfektnú verejnú listinu. Ani skutočnosť, že sa na prvej strane výmeru nachádza pečaťka „koncept“ ešte nespôsobuje nulitu rozhodnutia správneho orgánu (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5 Cdo 201/2012 zo dňa 11.2.2014).

Nariadenie č. 104/1946 Sb.n. SNR o vydávaní výmerov o vlastníctve pôdy, pridelenej podľa nariadenia č. 104/1945 Sb.n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb.n. SNR (ďalej aj nariadenie) upravovalo, ako to vyplýva z jeho názvu, vydávanie výmerov o vlastníctve pôdy pridelenej podľa nariadenia č. 104/1945 Sb.n. SNR. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vydávať pridelcom výmery o vlastníctve pôdy bolo oprávnené Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy. Výmer definuje ako verejnú listinu dokazujúcu vlastnícke právo pridelcu k pridelenej pôdohospodárskej nehnuteľnosti, na základe

ktorej príslušný knihovný súd urobí záznam vlastníckeho práva v prospech prídelcu bez podmienky dodatočného ospravedlnenia (§ 1 ods. 2 nariadenia). Z uvedeného je zrejmé, že ak výmer bol vydaný k tomu oprávneným subjektom a obsahuje všetky podstatné náležitosti, má povahu verejnej listiny so všetkými z toho vyplývajúcimi právnymi dôsledkami. Ak výmer nevydal kompetentný orgán, prípadne v ňom chýbajú zákonom požadované podstatné náležitosti, nejde o listinu verejnú. Právnym následkom vady takejto listiny nie je jej neplatnosť, ale skutočnosť, že listina povahu verejnej listiny nemá a teda, že nie je spôsobilá vyvolať účinky predpokladané v ustanovení § 1 ods. 2 nariadenia (rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5 Cdo 201/2012 zo dňa 11.2.2014, 4 Cdo 48/2008 zo dňa 28.10.2009 a 1 M Cdo 8/2009 zo dňa 29.4.2010).

Keďže k nadobudnutiu vlastníctva prídelom zásadne nebolo treba intabulácie, nedostatok zápisu nemá vplyv na vlastníctvo k prídelu. Odňatie prideleného majetku a vzdanie sa prídelu sú dva odlišné právne inštitúty, ktoré umožňovali v tom čase platné právne predpisy. Vzdanie sa prídelu pôdy umožňoval zákon č. 141/1950 Zb. (Stredný občiansky zákonník) účinný od 1.1.1951 v ustanovení § 132 ods. 1, podľa ktorého vlastníctvo sa stráca najmä tým, že ho nadobudne niekto iný alebo že sa ho vlastník vzdá a že ide o jednostranný právny úkon, ktorým vlastník stráca svoje vlastnícke právo a dochádza tak k jeho prechodu na štát alebo inú právnickú osobu. Pre platnosť právneho úkonu o právach k nehnuteľnostiam zákon vyžaduje písomnú formu, okrem, ak ide o nájom rodinného domčeka alebo inej podobnej stavby alebo len časti budovy (§ 40 ods. 1 v spojení s § 38 Stredného občianskeho zákonníka) a že z právneho úkonu musí vyplývať bez akýchkoľvek pochybností vôľa vlastníka vzdať sa vlastníctva k určitej veci (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4 Cdo 48/2008 zo dňa 28.10.2009).

Po roku 1945 Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy vydávalo podľa nariadenia č. 104/1945 Sb.n. SNR a nar. č. 104/1946 Sb.n. SNR výmery o vlastníctve pôdy. Bývalé okresné národné výbory vydávali podľa zákona č. 142/1947 Sb. a zákona č. 46/1948 Sb. prídelové listiny, ktoré mali rovnaké právne účinky. Tieto výmery a prídelové listiny boli a aj v súčasnosti sú dokladmi o vlastníctve prídelcov k prideleným nehnuteľnostiam a sú vkladuschopnými listinami pre zápis nadobudnutého vlastníctva do katastra nehnuteľností, avšak museli byť a musia byť právne perfektné. Ak prídelca nehospodáril so starostlivosťou riadneho hospodára, mohlo mu Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy do 10 rokov odo dňa ujatia sa držby po vypočutí miestnej organizácie Jednotného zväzu slovenských roľníkov a okresného národného výboru pridelený majetok odňať a prideliť ho inej (podľa nariadenia SNR č. 104/1945 Sb.n.) kvalifikovanej osobe, o ktorej bolo možno odôvodnene predpokladať, že bude na ňom riadne hospodáriť (§ 23 ods. 2 citovaného nariadenia). V období od 2.2.1948 do 1.1.1990 množstvo vlastníkov poľnohospodárskeho majetku prišlo o svoj majetok, získaný prídelom, práve tzv. vzdaním sa prídelu. Vzdanie sa prídelu poľnohospodárskej pôdy či poľnohospodárskeho majetku bolo jednostranným právnym úkonom či už v období do 31.12.1950 (§ 444 Všeobecného občianskeho zákonníka v zmysle ktorého vlastníctvo mohlo zaniknúť vôľou vlastníka; vlastníctvo nehnuteľných vecí zaniklo len výmazom z verejných kníh) alebo od 1.1.1951, t. j. v období účinnosti tzv. Stredného Občianskeho zákonníka č. 140/1950 Zb. v zmysle § 132 ods. 1, podľa ktorého vlastníctvo sa stráca najmä tým, že ho nadobudne niekto iný alebo že sa ho vlastník vzdá.

S poukazom a s prihliadnutím na spoločenskú situáciu, ako aj vtedajší právny výklad príslušných právnych predpisov, po skončení II. svetovej vojny bol štát nútený dať pred zabezpečením súladu medzi skutočným právnym stavom a stavom zapísaným v pozemkovej knihe prednosť tomu, aby pôda bola čo najrýchlejšie pridelená novým vlastníkom, ktorí by zabezpečili jej obhospodarovanie. S ohľadom na tieto spoločenské zmeny bol v tej dobe uplatňovaný výklad, podľa ktorého sa vlastníctvo k obhospodarovanej pôde nenadobúdalo ani zápisom vlastníctva do pozemkových kníh, ani vyhotovením listín, na ktorých základe by takýto zápis bolo možné vykonať. Podľa vtedajšieho výkladu sa vlastníctvo nehnuteľností nadobúdalo oprávneným prevzatím faktickej držby, nie až prevzatím držby knihovnej. Vlastníctvo zabraného pozemkového majetku sa teda v povojnovej dobe nadobúdalo už tým, že nový vlastník zabranú pôdu oprávnené prevzal a začal na nej hospodáriť. Vyhotovenie vkladových listín a zápis do pozemkovej knihy boli už len vykonaním knihovného poriadku, ktorým mal byť následne uvedený stav zápisu v pozemkovej knihe a v pozemkovom katastri daný do súladu so skutočným právnym stavom. Vykonaním knihovného poriadku žiadne práva nevznikli, len už existujúcim právam bola poskytnutá verejná publicita. Preto z prípadného nevykonania knihovného poriadku nemožno vyvodiť, že by nevzniklo právo, ktoré malo byť do pozemkovej knihy zapísané. Z týchto skutočností potom vyplýva, že stačilo k prechodu vlastníckeho práva u nehnuteľností faktické prevzatie štátom. K prechodu vlastníckeho práva prevzatím pritom nebolo potrebné vykonanie zápisu do pozemkovej knihy, ani vyhotovenie vkladovej listiny. Samotná okolnosť, že vlastníctvo štátu nie je v katastri zapísané tam, kde bola v pozemkovej knihe zapísaná poznámka zamýšľaného prevzatia, ešte neznamená, že štát sa vlastníkom zabraných nehnuteľností nestal. Rozhodujúca je okolnosť, či štát nehnuteľnosti fakticky

prevzal (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo 180/2009 zo dňa 31. 01. 2011).

10. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (navrhovateľ) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitímovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (odporca) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitímovaný) (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. 11. 2011, č. k. III. ÚS 517/2011-9) Súd sa v konaní musí zaoberať a posudzovať vecnú legitímáciu účastníkov, tak na strane navrhovateľa, ako aj na strane odporcu. Kto je účastníkom konania, určuje právo procesné. Naproti tomu vecnú legitímáciu vymedzuje výlučne právo hmotné. Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že niekto, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotného práva alebo o ktorom navrhovateľ tvrdí, že je nositeľom hmotnej povinnosti, nie je nositeľom hmotného práva alebo hmotnej povinnosti, o ktoré v konaní ide. Či ide o nedostatok vecnej legitímácie sa ukáže vždy v samostatnom konaní.

11.1 V súdnej veci sa súd v prvom rade zaoberal, či obe žalobkyne majú naliehavý právny záujem na požadovanom určení podľa § 137 písmeno c) C.s.p.. V tomto smere sa poukazuje na body 6, 7.1 a 7.2 odôvodnenia tohto rozsudku a preto tak súd len v stručnosti opakuje, že procesná povinnosť preukázania naliehavého právneho záujmu zaťažuje žalobkyne, ktoré sú povinné preukázať, či žaloba navrhovaným spôsobom odstraňuje neistotu vzťahu strán, alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie. Nemôže zbytočne vyvolávať konanie, po ktorom bude aj tak musieť nasledovať ďalšie konanie alebo konania. Žalobkyne sa v tomto spore domáhajú určenia vlastníckeho práva v celosti (žalobkyňa v 1. rade v spoluvlastníckom podiele 15/18 a žalobkyňa v 2. rade v spoluvlastníckom podiele 3/18) k nehnuteľnosti, voči ktorej je evidované duplicitné vlastníctvo aj v prospech žalovaného a ktorého presná výmera bola určená a zameraná vyššie citovaným geometrickým plánom ako novovytvorená parcela č. XXX/XXX orná pôda o výmere 21 615 m² v k.ú. Belá. Za tejto situácie má súd za to, že žalobkyne v 1. rade a v 2. rade majú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože súdne rozhodnutie by bolo spôsobilou listinou na odstránenie neistoty vzťahu medzi stranami a zároveň aj vytvorenia pevného základu pre jeho usporiadanie tým, že na príslušnom Okresnom úrade, katastrálny odbor by sa prípadný vyhovujúci rozsudok zapísal vo forme záznamu a mal by za následok zrušenie duplicitného vlastníctva k spornej nehnuteľnosti v prospech oboch žalobkýň.

11.2 V druhom rade sa súd zaoberal, či vo veci je alebo nie je daná aktívna vecná legitímácia žalobkýň a pasívna vecná legitímácia žalovaného. Súd pritom dospel k záveru, že aj tento predpoklad tak na strane žalobkýň, ako aj žalovaného daný je. Žalobkyne v 1. a v 2. rade sú totiž zapísané ako podielové spoluvlastníčky aj spornej nehnuteľnosti na LV č. XXX k.ú. a obec Belá, parcela E KN č. XXX/XX Orná pôda o výmere 28 270 m² a to žalobkyňa v 1. rade v spoluvlastníckom podiele 15/18 a žalobkyňa v 2. rade v spoluvlastníckom podiele 3/18. V konaní je daná aj pasívna legitímácia žalovaného, pretože sporná nehnuteľnosť je aj súčasťou nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v k.ú. a obec Belá, vedenej na LV č. X parcela registra C č. XXX/X orná pôda o výmere 240 753 m² a na ktorom liste vlastníctva je za výlučného vlastníka v celosti označený žalovaný. Je nutné zdôrazniť, že hodnovernosť údajov tak na LV č. XXX k.ú. a obec Belá, ako aj na LV č. X k.ú. a obec Belá je narušená podľa poznámok Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor, ktoré sú v podrobnostiach uvedené v bode 5.8 odôvodnenia tohto rozsudku. Okrem uvedeného sa dodáva, že aktívnej vecnej legitímácii žalobkýň okrem LV č. XXX k.ú. a obec Belá nasvedčujú aj rozhodnutie Štátneho notárstva Nové Zámky D zo dňa 20.10.1992, darovacia zmluva zo dňa 25.06.1993, osvedčenie o dedičstve XXD/XXXX/XXXX-XXX, Dnot. XXX/XXXX zo dňa 29.01.2008 a osvedčenie o dedičstve 8D XXX/XXXX-XX Dnot. XX/XXXX zo dňa 11.05.2012, ktoré sú v podrobnostiach špecifikované v bode 5.7 odôvodnenia tohto rozsudku. Obdobne sa uvádza aj k pasívnej vecnej legitímácii žalovaného, že táto je daná nielen podľa LV č. X k.ú. a obec Belá, ale aj podľa rozhodnutia ONV v Štúrove zo dňa 21.09.1959, spisov Ludového súdu Štúrovo Čd. XXX/XX, Čd. XXX/XX a rozhodnutie ONV v Nových Zámkoch zo dňa 05.04.1967, ktoré sú v podrobnostiach vymedzené v bode 5.6 odôvodnenia tohto rozsudku.

11.3 Po doriešení otázky naliehavého právneho záujmu, aktívnej vecnej legitímácie žalobkýň a pasívnej vecnej legitímácie žalovaného a s prihliadnutím na vymedzený predmet sporu, na základe pripustenej zmeny žaloby právoplatným uznesením Okresného súdu Nové Zámky 10C/742/2015-121 zo dňa 01.03.2017 bolo potrebné vyhodnotiť dôkazy uvedené v predchádzajúcej časti odôvodnenia. Súd pritom dospel k záveru, že žaloba žalobkýň v 1. a v 2. rade v spojení s pripustenou zmenou žaloby

je dôvodná v celom rozsahu a je potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti I. tohto rozsudku z nasledovných dôvodov. Vlastníctvo spornej nehnuteľnosti sa odvíja od osôb barónov H. I. staršieho a jeho, v roku 1942 ešte maloletých detí barónov H. I. mladšieho, G. I. a R. I.. V bode 5.2 odôvodnenia tohto rozsudku je podrobne vymedzené, že dňa 15.10.1942 vo forme notárskej zápisnice barón H. I. starší daroval každému zo svojich troch detí spoluvlastnícky podiel 1/3 k celku aj k spornej nehnuteľnosti. V tejto súvislosti sa poukazuje nielen na notársku zápisnicu zo dňa 15.10.1942 ale aj rozhodnutie Sociálnej kurately Ostrihomske župy zo dňa 15.10.1942, list ministra pôdohospodárstva zo dňa 25.05.1943, potvrdenia Obce Belá zo dňa 06.10.1942 a rozhodnutie Katastrálneho úradu v Parkane zo dňa 30.06.1943, ktoré sú podrobne uvedené v citovanom bode 5.2. Z hľadiska ujasnenia si predmetu sporu a zistenia, ktorej časti sa týka duplicitné vlastníctvo oboch strán je dôležitý list Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor zo dňa 24.08.2016 uvedený v bode 5.8 odôvodnenia tohto rozsudku, na ktoré sa v podrobnostiach poukazuje. Okresný úrad Nové Zámky, katastrálny odbor totiž jasne a bez akýchkoľvek pochyb skonštatoval, že Výmer o vlastníctve pôdy Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave XX/XXX/XX-X zo dňa 15.03.1948 obsahuje aj pozemok označený ako parcela XXX/XX roľa o výmere 28 270 m², keď v citovanom výmere je pozemok označený chybné ako parcela č. XXX/XX a pridelený pozemok s parcelou č. XXX/XX bol vytvorený z pozemkov zapísaných v PKV č. XXX ako parcely č. XXX/X, XXX/X, XXX a XXX. Uvedenému výmeru predchádzali iné skutočnosti, predovšetkým upovedomenie Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy č. XX XXX/XX-I/B zo dňa 21.05.1946, ktorým bolo dané na vedomie, že Predsedníctvo SNR na svojom zasadnutí dňa 25.03.1946 rozhodlo na návrh Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, že H. I. starší, nar. XX.XX.XXXX, G. I., nar. XX.XX.XXXX a maloletý R. I., nar. XX.XX.XXXX treba považovať za osoby národnosti maďarskej podľa § 1 ods. 1 písmeno b) nariadenia č. 104/1945 Sb.n.SNR. Na základe tohto rozhodnutia sa považoval pôdohospodársky majetok v rozsahu § 2 citovaného nariadenia uvedených osôb za skonfiškovaný ku dňu 01.03.1945 bez ohľadu na to, v ktorom katastrálnom území, či a v ktorej obci sa tento majetok nachádza. Možno tak mať za to, že Predsedníctvo SNR tak postupovalo podľa §1 ods. 3 Nariadenia č. 4/1945 Sb.n.SNR účinného od 01.03.1945 s následkami uvedenými v § 1 ods. 4 citovaného nariadenia, resp. podľa § 1 ods. 6 Nariadenia č. 104/1945 Sb.n.SNR v znení od 01.03.1945 do 27.05.1946 s následkami uvedenými v § 1 ods. 7 Nariadenia v znení od 01.03.1945 do 27.05.1946, čo znamená, že Predsedníctvo SNR malo právomoc rozhodnúť o tom, ktoré osoby treba považovať za osoby nemeckej, či maďarskej národnosti alebo za zradcov a nepriateľov Slovenského národa, pričom na základe takéhoto rozhodnutia sa majetok označenej osoby považoval za skonfiškovaný. Znamená to, že v súdnej veci Predsedníctvo SNR postupovalo uvedeným spôsobom pri konfiškácii majetku H. I. staršieho a jeho, v tej dobe maloletých detí G. Ullmannovej a R. I.. M. v priebehu sporu namietal, že pri konfiškácii majetku baróna H. I. staršieho nebola zohľadnená darovacia zmluva spísaná vo forme notárskej zápisnice zo dňa 15.10.1942 uvedená v bode 5.2 odôvodnenia tohto rozsudku spolu s ďalšími listinami vo vzťahu k darovacej zmluve, na základe ktorej barón H. I. starší daroval svojim trom deťom a to každému po 1/3 z celku aj spornú nehnuteľnosť. Súd nespochybňuje právny úkon darovania z roku 1942 medzi barónom H. I. starším a jeho tromi deťmi a nespochybňuje sa ani fakt, že Predsedníctvo SNR vo svojom rozhodnutí zo dňa 25.03.1945 túto skutočnosť nezohľadnilo a teda nebralo do úvahy, že tretinový podiel spornej nehnuteľnosti sa už v tej dobe nachádzal v spoluvlastníctve H. I. mladšieho, syna baróna H. I. staršieho. Na druhej strane sa súd nestotožňuje s argumentáciou žalovaného, že uvedený nedostatok bol napravený dodatočne a to rozhodnutím Okresného Národného výboru v Štúrove odboru pôdohospodárstva Rady ONV č. Pôd.XXXX/XXXX zo dňa 21.09.1959, pretože podľa názoru súdu Okresný Národný výbor v Štúrove nemal právomoc a kompetencie doplniť upovedomenie Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave zo dňa 21.05.1946 č. XXXXX/XX-I/B o konfiškácii poľnohospodárskeho majetku H., G. a R. I. a preto na toto rozhodnutie súd vôbec neprihliada. Ku dňu 21.09.1959 bolo stále účinné Nariadenie č. 104/1945 Sb.n.SNR a podľa k uvedenému dňu platného znenia mala oprávnenie podľa § 1 ods. 7 rozhodnúť o tom, ktoré osoby treba považovať za osoby nemeckej či maďarskej národnosti alebo za zradcov alebo nepriateľov Slovenského alebo Českého národa a Československej republiky jedine konfiškačná komisia, ktorej zloženie je uvedené v § 1 ods. 8 Nariadenia v znení od 28.05.1946. Účinky rozhodnutia konfiškačnej komisie majú za následok, že majetok takejto osoby sa považuje za skonfiškovaný (§ 1 ods. 10 nariadenia v znení od 28.05.1946). Namietanie nedostatočného postupu pri konfiškácii majetku baróna H. I. mladšieho by mohlo prislúchať jedine dotknutej osobe alebo jeho právnym nástupcom. Obec Belá, ako žalovaný podľa súdu nie je právnym nástupcom H. I. mladšieho a v tomto smere žiadne listinné dôkazy tomu ani nenasvedčujú. Z hľadiska celkového posúdenia veci je však podstatná iná skutočnosť a tou je existencia Výmeru o vlastníctve pôdy Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave B-XXXXX/XX-X zo dňa 15.03.1948, ktorým bola sporná parcela pridelená

právnym predchodcom žalobkýň v 1. a v 2. rade, S. T. a jeho manželke G., rodenej T. a aj s poukazom na oznámenie Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor zo dňa 24.08.2016 je zrejme, že pridelená bola aj parcela č. XXX/XX roľa o výmere 28 270 m² vytvorená z pozemkov v k.ú. Belá PKV č. XXX z parciel č. XXX/X, XXX/X, XXX a XXX. K samotnému výmeru o vlastníctve pôdy sa dodáva, že tento spĺňa všetky formálne náležitosti, vrátane dátumu, podpisu, označenia orgánu, ktorý výmer vydal, pečiatky. V tejto súvislosti sa poukazuje na bod 9 odôvodnenia tohto rozsudku, v ktorom je zaujatý zásadný právny názor, ktorého sa súd naďalej pridrižiava a to, že vecnú správnosť výmeru a jeho súlad s vtedy platnými predpismi nie je možné v súčasnosti preskúmať mimo správneho súdnictva a takýto správny akt treba považovať za právny akt bezchybný, z ktorého musí súd vychádzať, ak bol vydaný v tej dobe na to oprávneným orgánom. Obdobné platí aj v prípade prídellových listín a zároveň tieto verejné listiny boli a aj sú v súčasnosti dokladmi o vlastníctve prídeltcov k prideleným nehnuteľnostiam a sú vkladu schopnými listinami. Keďže k nadobudnutiu vlastníctva prídeltom a ani výmerom zásadne nebolo treba intabulácie, nedostatok zápisu nemá vplyv na vlastníctvo k prídeltu alebo k výmeru. Tieto úvahy majú za následok, že aj keď pri konfiškácii majetku baróna H. I. staršieho a jeho dvoch detí, v tej dobe maloletých G. a R. I. nebolo brané do úvahy vlastnícke právo v spoluvlastníckom podiele 1/3 k celku R. I. mladšieho, súd môže preskúmať vyššie citovaný výmer o vlastníctve pôdy len z hľadiska, či bol vydaný v tej dobe na to oprávneným orgánom a či spĺňa formálne náležitosti. Vecnú správnosť tohto výmeru napr. z hľadiska zodpovedania si otázky, či došlo k účinnej konfiškácii majetku H. I. mladšieho, súd nie je oprávnený riešiť. Výsledkom toho je tvrdenie súdu, že právnym predchodcom žalobkýň S. T. a jeho manželke G. bola účinne pridelená aj sporná nehnuteľnosť v spoluvlastníckom podiele X/X-X/X, čo znamená spolu v celosti a tento postup bol podporený aj ďalšími listinami, ktorými sú prídellový plán Miestnej roľníckej komisie Belá, potvrdený Okresnou roľníckou komisiou v Parkane a schváleného Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy dňa 19.02.1948, ďalej potvrdením Daňového úradu Nitra zo dňa 08.10.2015, Prídellovou listinou Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave č. XXXXX/XX-II/B zo dňa 15.03.1948, ako aj zápisnicou zo dňa 01.07.1947, napísanou v obci Belá pri príležitosti odovzdania prídeltov do držby a úžitku, utvorených z majetku bývalého vlastníka H. I. a spol v k.ú. Belá, ktoré listiny sú v podrobnostiach vymedzené v bode 5.5 odôvodnenia tohto rozsudku. Možno tak uzatvoriť, že právnym predchodcom žalobkýň bola sporná nehnuteľnosť pridelená zákonným spôsobom a na základe výmeru, ktorý bol vydaný na to oprávneným orgánom a ktorý spĺňa všetky formálne náležitosti. Nič na tomto konštatovaní nemení ani oznámenie Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor zo dňa 24.08.2016 o tom, že výmer o vlastníctve pôdy nebol v PKV č. XXX zapísaný a navrhovaný prídellový plán nebol zakreslený v súvisiacej pozemkovej mape pozemkového katastra. Chyby v tomto smere sa dopustil štát a hoci zápis by už mal len deklaratórny charakter, mohlo sa tak predísť komplikáciám, ktoré nastali práve z dôvodu, že štát si svoju povinnosť nesplnil v súvislosti so zápisom výmeru a prídellového plánu. Inak by sa totiž nemohlo stať, aby ONV v Nových Zámkach vydal dňa 05.04.1967 rozhodnutie, podľa ktorého aj sporná nehnuteľnosť mala byť prevedená do správy MNV v Belej v celosti a zároveň sa mala v celosti nachádzať aj vo vlastníctve Československého štátu a už vonkoncom nemalo prísť k rozparcelovaniu spornej nehnuteľnosti v roku 1955 na základe výkazu plôch zo dňa 20.05.1955. Súd tak uzatvára, že na základe vykonaného dokazovania bola sporná nehnuteľnosť pridelená zákonným spôsobom právnym predchodcom oboch žalobkýň, ktorým predchodcom a rovnako tak ani ich právnym nástupcom vlastnícke právo nebolo odňaté zákonným spôsobom a na druhej strane Československý štát práve v dôsledku svojho pochybenia a nevykonania zápisu do príslušnej PKV č. XXX k.ú. Belá postupoval spôsobom, pri ktorom nerešpektoval vlastnícke právo právnych predchodcov žalobkýň a prostredníctvom štátnych orgánov si aj spornú parcelu pridelil do svojho vlastníctva v rozpore s vtedy existujúcim právnym stavom. Československý štát sa tak nemohol účinne stať vlastníkom sporných nehnuteľností a preto ani žalovaný, ako jeho právny nástupca podľa zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí sa tak nemohol stať vlastníkom spornej nehnuteľnosti. Súd súhlasí aj s navrhovanou výškou spoluvlastníckych podielov žalobkýň v 1. a v 2. rade, pretože tieto vyplývajú nielen z LV č. XXX k.ú. a obec Belá, ale aj z jednotlivých dedičských konaní a darovacej zmluvy, ktoré sú v podrobnostiach vymedzené v bode 5.7 odôvodnenia tohto rozsudku. Úplným záverom sa súd v stručnosti vyjadruje aj k sporu Okresného súdu Nové Zámky 9C/108/2017 tak, že uvedená vec sa síce týka určenia vlastníckeho práva voči tomu istému žalovanému, no predmet sporu, teda nehnuteľnosť je odlišná od predmetu sporu vymedzeného v konaní tunajšieho súdu 10C/742/2015 a teda vec tunajšieho súdu 9C/108/2017 nemá pre túto súdenu vec žiadny podstatný význam.

12. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 C.s.p. k § 255 ods. 1 C.s.p. a žalobkyniam v 1. a v 2. rade, ktoré mali vo veci plný úspech priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Pri rozhodovaní o trovách konania súd nepostupoval podľa § 257 C.s.p.,

pretože vzhľadom na charakter sporu , pomery a postoj žalovaného nevzhliadol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré musia mať výnimočný charakter a pre ktoré by nemala byť priznaná náhrada trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.